

خلورم درس

تابش پوهنتون

ژورنالیزم پوهنځی

ارواپوهنه

پنځم سمستر

استاد: سميع الله ((ساپی))

بسم الله الرحمن الرحيم

د روان او شعور پېژندنه

په پخوا زمانو کې چې د انسانانو پوهه کمه وه ؛ نو داسې تصور کېده ،
چې رواني پدیدې او واقعات خوک ترخېرنې لاندې نه شي نیولی او
داسې ویل کېدل ، چې انسان د هغه په خپرلو قادر نه دی . داسې فکر
کېده ، چې روان پخپل ذات کې یو ځانګړی موجود دی ، د ایډیالېزم د
پیروانو په نظر لکه افلاطون داسې نظر درلود چې روان نظر مادي ته
مقدمه او مادي سره هېڅ اړیکه نه لري او ابدی دی . د ماتریالېزم د
مکتب پیروانو داسې نظر درلود ، چې روان د مادي د فعالیتونو پایله او
ماده نسبت روان ته مقدمه ده او په دې ترتیب لومړی ماده او وروسته
روان منځته راغلی دی

او ویل یې چې دماډې دوامداره تکامل او انکشاف پواسطه روان
منځته راغلی، چې څو میلیارده کاله مخکې مخکې وجود درلود، لیکن
انسان یا بل ژوندی جسم موجود نه و او ژوندی ماده سل میلیونه کاله
مخکې منځته راغلې.

همدارنګه ځینې پوهان لکه (اپي کور) په دې عقیده و، چې روح (روان)
دماډي جسم په شان دی، چې دماډي جهان د اجسامو په شان دغیر
متحرک ذریښي اتومونو څخه جوړشوی دی آما د لومړي ځل لپاره
داسې علمي

نظريه چې د روان ماهيت يې تشرېح او توضيح کړ ، تاريخي
ډيالکتیک ماتريالېزم وه ، چې روان يې د پرمخ تللي مادي
(مغز) خصوصيت وباله چې عيني جهان منعکس کوي ؛ نو
هېڅکله روان د مادي څخه جلا کولای نه شو او کوم تفاوت
چې د روان او مادي ترمنځ موجود دی هغه روښانه کوو .

مغز د روان يوه ارتباطي عضوه ده او روان د هغه وظيفه او خاصيت دی، چې په دې باب ډېرې تجربې په حيواناتو او انسانانو سرته رسيدلي دي، چې کوم وخت د مغز يوې برخې ته صدمه رسېدلي وي د انسان رواني فعاليت تغير موندلی، د مثال په توګه کوم وخت که د مغز وروستی يا چپ خواته صدمه ورسېږي انسان د زمان او مکان د پيدا کولو قدرت له لاسه ورکوي او که د شقيقو په برخه کې صدمه وکوري د خبرو کولو توان او قدرت له لاسه ورکوي. ددې مثالونو څخه معلومېږي چې روان د مغز د فعاليت پايله ده.

همدارنگه په يوه صنف کې ټول شاگردان د معلم تشرېح ته غوږ
نيسي ليکن د شاگردانو درک او برداشت توپيرکوي او هم ټول
شاگردان په يوه صنف کې چې په يوه سن وسال قرار لري، يوه
موضوع (مطلب) اوري آما که چېرې هغوی ته وظيفه وسپارل
شي، په مختلفو شکلونو يې سرته رسوي، چې په دې ترتيب
روان په شخصي فعاليتونو کې توپير پيدا کوي.

لیکن بیا هم روان عیني واقعیتونه منعکس کوي اود روان وظیفه د ژوندي جسم د سلوک او فعالیتونو رهنمائي ده؛ ترڅو د مغز سره اړیکې ټینګې کړي او اوس د شعور په هکله باید ووايو چې د انسانانو او حیواناتو د روان پرمختللی حالت شعور جوړوي آما په عالي سطحه پرمختللی روان د انسانانو خصوصیت دی، چې د شعور په نامه یادېږي البته دا پرمختګ د بیولوژیکي او اجتماعي عواملو پایله ده، چې انسانانو د تاریخ په اوږدو کې د کار فعالیت او دایمي مفاهمي څخه ترلاسه کړی دی.

شعور د کوم ساختمان او خصوصیت لرونکی دی ؟

شعور د شاوخوا نړۍ د پوهې مجموعه ده ، په دې ترتیب د پوهې په پروسه کې احساس ، ادراک ، حافظه ، تفکر او تخیل شامل دي ، چې د احساس او ادراک په وسیله د نړۍ منظره په شعور کې مجسم کېږي یعنې لکه څنګه چې دهغه د تجسم په وسیله حافظه تشکیلېږي او حافظه پخواني تصورات شعور ته انتقالوي او انسان تفکر ته مجبوروي ؛ ترڅو د ستونزو په حل کې د عمومي معلوماتو څخه استفاده وکړي ، چې د انسان

خصوصیت یعنی شعور تشکیلوي؛ ترڅو خپل ځان وپېژني او خپلې
خالیکاوې ډکې کړي، خپل اشتباهات سم او خپل ځان د نورو په
پرتله پرمختګ ته آماده کړي.

انسان د مفاهمي په صورت کې خپل ځان او نور ارزیابي کولای شي
او هم په دې پوهېږي، چې مقابل لوری دې څنګه ارزیابي
شي؟ شعور انسان سره په ټولو فعالیتونو کې کمک کوي، چې د شعور
په واسطه هدف معین

او هغه ته د رسېدلو په خاطر امکانات برابر کړي ، د مشکلاتو د حلولو په خاطر جدي
تصميم نيول کېږي اود کارونو د سرته رسولو لپاره شعوري عمل کوي ، چې دا کار د
انسان تفاوت د نورو حيواناتو سره څرګندوي او هم انسان کولای شي ، چې په
راتلونکي کارونو په برخه کې پېش بينه اوسي . د انسان په نورو کارونو کې د شعور په
جوړښت کې احساس هم د خپل دی ، چې د مثبت يا منفي عکس العملونو سبب
کړي

او د ټولو هیجاناتو او احساساتو په منځ کې عالي ترین احساس
چې عبارت له اجتماعي ، اخلاقي او ذهني احساس څخه دی په
انسانانو کې موجود او هغو ته یې لوړ مقام او عالي موقف
وربځنلی دی .

شعور په مستقیمه توګه واقعي انعکاساتو ته امکانات برابروي ، چې د فکر کولو
او تکلم په واسطه ښکاره کېږي ، چې اجتماعي او تاریخي تجربو انتقالونکې ده .
شعور په جوړښت کې هم مهم رول لري ، چې انسانان د ژبې په واسطه کولای
شي ټولې انساني تجربې په لاس راوړي او هم د طبیعت او اجتماعي پدیدو په
ماهیت باندې ځان اګاه کړي .

مننه

واتساپ

0782 88 6000